

PATENTTIMÄÄRÄYKSET

Annettu Helsingissä 1. päivänä joulukuuta 2014

Patentti- ja rekisterihallitus on antanut patenttilain 74 §:n 4 momentin (101/2013) nojalla seuraavat patenttimääräykset:

1. YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 § Patenttimääräyksissä käytetään seuraavia lyhenteitä:

PatL	patenttilaki
PatA	patenttiasetus
PatM	patenttimääräykset
HmL	laki hyödyllisyysmallioikeudesta
WIPO	Maailman henkisen omaisuuden järjestö (World Intellectual Property Organization)

Patenttivirasto tarkoittaa Suomen patenttiviranomaista eli Patentti- ja rekisterihallitusta. Euroopan patenttivirasto on yksilöity erikseen.

2 § Ravinto- ja lääkeaineita tarkoittavia patenttihakemuksia koskevat erityismääräykset, joita sovelletaan hakemuksiin, jotka on tehty tai katsotaan tehdyiksi ennen 1.1.1995, ovat liitteessä 1.

Sähköistä asiointia koskevat erityismääräykset ovat liitteessä 2.

2. PATENTTIHAKEMUS JA PATENTTI

Hakemuskirja ja sen liitteet

3 § Hakemuskirja (hakemuslomake), selitys, patenttivaatimukset, tiivistelmä ja mahdollinen piirustus on annettava patenttivirastolle yhtenä kappaleena.

Selitys

4 § Selityksen alussa on ilmoitettava keksinnön lyhyt ja asiallinen nimitys. Selityksessä on oltava:

- 1) Yleinen osa, jossa esitetään keksinnön käyttöala ja tekniikka, johon keksintö perustuu, eli tekniikan taso. Tekniikan tason kuvauksessa on viitattava hakijan tuntemaan kirjallisuuteen, josta esitetty tekniikka ilmenee. Siinä on myös esitettävä, mitä erityistä keksinnöllä saadaan aikaan tekniikan tasoon nähden sekä ne keinot, jotka ovat tämän aikaansaamiseksi välttämättömät. Viimeksi mainitun esityksen tulee olla yhtäpitävä patenttivaatimuksissa ilmaistun kanssa ja se voi olla viittaus vaatimuksiin. Ellei keksinnöstä sellaisenaan ilmene, kuinka sitä voidaan käyttää teollisesti, tämä on mainittava selityksessä.
- 2) Erityinen osa, jossa keksintö on yksityiskohtaisesti selitettävä ensisijaisesti sovellutusesimerkein tai sovellutusmuodoin valaistuna ja mahdolliseen piirustukseen viittaamalla. Keksinnön tulee olla sillä tavoin esimerkein havainnollistettu, että patenttivaatimukset voidaan katsoa riittävästi perustelluiksi. Jos selitykseen kuuluu piirustus, on luettelo piirustuksen kaikista kuvioista yleensä esitettävä selityksen erityisen osan johdantona.

5 § Jos patenttivaatimukset sisältävät useita itsenäisiä vaatimuksia, niiden mukaiset keksinnöt on esitettävä selityksessä 4 §:ssä mainitulla tavalla. Myös se, mille epäitsenäisessä patenttivaatimuksessa pyydetään suojaa (sovellutusmuoto), on esitettävä selityksessä siinä laajuudessa kuin vaatimuksen ymmärtämiseksi on välttämätöntä. On pidettävä riittävänä, että viimeksi mainittu sisältyy selityksen erityiseen osaan.

6 § Selityksessä ei saa käyttää tekaistuja nimityksiä.

Tavaramerkkiä voidaan kuitenkin käyttää selityksessä sellaisissa poikkeustapauksissa, joissa asianomaista tavaraa ei voida sopivasti ilmaista muulla vakiintuneella nimityksellä. Tällöin selityksestä tulee kuitenkin käydä ilmi, että kyseessä on tavaramerkki. Suomessa rekisteröity tavaramerkki on ilmaistava tunnuksella ® tai muulla tavalla. Tavarajan laji on aina mainittava.

7 § Selityksen tekstiosassa ei saa olla piirustusta. Taulukoita sekä kemiallisia ja matemaattisia kaavoja voidaan sisällyttää tekstiin.

8 § Kirjallisuusviitteitä esitettäessä on noudatettava WIPO:n standardia ST.14.

9 § Biologinen materiaali, joka on aiemmin kuvattu yleisesti saatavissa olevassa julkaisussa, voidaan yksilöidä alalla vakiintuneen käytännön mukaisesti, esimerkiksi taksonomisen nimityksen avulla, täydennettynä tarvittaessa viittauksella alan kirjallisuuteen, jossa biologisen materiaalin systemaattinen kuvaus on esitetty.

Biologinen materiaali, jota ei ole aiemmin kuvattu, tulee yksilöidä niin seikkaperäisesti, ettei se ole sekoitettavissa muuhun biologiseen materiaaliin. Biologinen materiaali tulee yleensä kuvata samalla tavalla kuin se on kuvattu alan perusteosten ja raporttien viimeisimmissä painoksissa tai alan aikakausjulkaisuissa.

Yleisesti saatavissa olevasta biologisesta materiaalista on ilmoitettava, miten sitä voidaan saada.

10 § Kun biologisen materiaalin talletus on osa keksinnön kuvausta, hakijan tai hänen asiamiehensä on annettava vakuutus tai muulla tavoin selvitettävä, että talletus on tehty Budapestin sopimuksen mukaisesti.

Jos on talletettu sellaista biologista materiaalia, joka ei itse replikoidu (esim. viruksia tai vapaata DNA:ta tai RNA:ta), vaan jota täytyy monistaa biologisessa järjestelmässä, tulee talletusta koskeva tieto antaa myös tällaisesta biologisesta järjestelmästä.

11 § Jos hakemukseen sisältyy vähintään kymmenen nukleotidia käsittävä sekvenssi tai vähintään neljä aminohappoa käsittävä haarautumaton sekvenssi, tulee selityksessä olla näistä sekvenssiluettelo, joka on laadittu WIPO:n standardin ST.25 mukaisesti. Sekvenssiluettelo tulee toimittaa myös tietokoneella luettavassa muodossa. Hakijan tai hänen asiamiehensä on vakuutettava, että nämä luettelot vastaavat toisiaan.

Patenttivaatimukset

12 § Patenttivaatimuksen tulee sisältää johdanto, jossa esitetään keksinnön nimitys ja tekniikan taso, sekä tunnusmerkkiosa, jossa esitetään se, mikä keksinnössä on uutta ja omalaatuista. Tunnusmerkkiosa aloitetaan sanoilla "tunnettu siitä, että" tai muulla vastaavalla ilmaisulla. Patenttivaatimukset voidaan tarvittaessa laatia muunkin muotoisiksi, jos tähän on erityistä syytä.

13 § Kussakin patenttivaatimuksessa on esitettävä ne erityispiirteet, jotka ovat välttämättömät tarkoitettun vaikutuksen aikaansaamiseksi.

14 § Tuote tai laite on yleensä määriteltävä ilmaisemalla sen koostumus tai rakenteelliset yksityiskohdat. Lähempi määrittely, mikäli keksintöä ei sopivasti voida ilmaista muulla tavoin, voi tapahtua esittämällä sen yksityiskohtien toiminnot tai tehtävät. Tuote, erityisesti kemiallinen tuote, voidaan määrittellä myös ilmoittamalla tuotteen valmistustapa ("product-by-process") tarvittaessa yhdessä muiden tuotetta koskevien parametrien kanssa, jos tuotteen määrittely muutoin on huomattavan vaikeaa.

15 § Kun patenttia haetaan sinänsä tunnettuun aineeseen tai seokseen sillä perusteella, että tällaista ainetta tai seosta ensi kertaa käytetään kirurgiassa, terapiassa tai taudinmäärityksessä, on käyttö esitettävä patenttivaatimuksessa.

16 § Menetelmä tulee määrittellä toimenpiteitä tai toimintoja koskevilla tiedoilla ja tarvittaessa menetelmässä käytettäviä laitteita ja tuotteita koskevilla tiedoilla.

17 § Käyttöä koskevassa patenttivaatimuksessa on ilmoitettava se erityinen tarkoitus, johon tuotetta tai menetelmää käytetään. Tarvittaessa on vaatimukseen myös sisällytettävä tuotetta tai menetelmää koskevia selventäviä tietoja.

18 § Samassa hakemuksessa voidaan esittää useita eri ryhmään kuuluvia itsenäisiä patenttivaatimuksia (esim. tuotetta ja menetelmää koskevat vaatimukset), vaikka keksintö vaatimuksissa määritellään samansisältöisten teknisten tietojen avulla.

19 § Useita samaan ryhmään kuuluvia itsenäisiä patenttivaatimuksia saadaan esittää hakemuksessa vain siinä tapauksessa, että kaikki seuraavat ehdot täyttyvät: (1) keksinnöt perustuvat samaan keksinnölliseen ajatukseen, (2) keksinnöt kuuluvat teknisesti hyvin läheisesti yhteen ja (3) on ilmeisen vaikeaa määrittellä keksintöjä kyllin tarkasti esimerkiksi vaihtoehtojen muodossa, mikäli ne esitetään yhteisten määritteiden avulla samassa patenttivaatimuksessa. Myös lähetin-vastaanotintyyppiset keksinnöt voidaan esittää erillisinä, itsenäisinä patenttivaatimuksina.

20 § Itsenäinen patenttivaatimus voi viitata toiseen itsenäiseen vaatimukseen. Näin on esimerkiksi silloin, kun vaatimus viittaa eri ryhmään kuuluvaan vaatimukseen (esim. "Menetelmä patenttivaatimuksen 1 mukaisen tuotteen valmistamiseksi..." tai "Laite patenttivaatimuksen 1 mukaisen menetelmän toteuttamiseksi..."). Myös hakemuksessa, joka koskee toiminnallisessa yhteydessä toisiinsa olevia osia (esim. pistorasia ja pistotulppa), voidaan yhden osan määrittelevässä itsenäisessä vaatimuksessa viitata toisen osan määrittelevään itsenäiseen vaatimukseen.

21 § Epäitsenäinen patenttivaatimus voi viitata suoraan tai toisen epäitsenäisen vaatimuksen välityksellä yhteen tai useampaan edellä olevaan itsenäiseen vaatimukseen. Patenttivaatimukset tulee ryhmitellä mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

22 § Patenttivaatimuksen sekä johdanto- että tunnusmerkkiosassa tulee olla piirustusta vastaavat, mieluiten sulkeissa olevat viittausmerkit. Vaatimuksesta tulee kuitenkin ilman viittausmerkkejä selvästi käydä ilmi se, mille suojaa haetaan. Yleisiä huomautuksia, niin kuin esimerkiksi "kuten on selitetty" tai "kuten piirustuksessa on esitetty", ei voida hyväksyä vaatimuksissa. Vaatimuksessa voidaan poikkeuksellisesti viitata suoraan piirustuksen diagrammeihin tai vastaaviin.

23 § Tavaramerkkejä ei yleensä saa esiintyä patenttivaatimuksissa.

24 § Biologinen materiaali, jota ei ole aiemmin kuvattu, voidaan patenttivaatimuksissa yksilöidä viittaamalla joko suoraan tai epäsuorasti, mikäli mahdollista taksonomista nimitystä käyttäen, selityksen biologisen materiaalin kuvaukseen.

25 § Kun keksintöön liittyy PatL 8 a §:n mukaisia biologisen materiaalin talletuksia tai keksinnössä käytetään talletettua biologista materiaalia, talletusnumeroiden tulee ilmetä patenttivaatimuksista.

Tiivistelmä

26 § Tiivistelmän tulee sisältää lyhyt yhteenveto selityksen, patenttivaatimusten ja piirustuksen sisällöstä. Yhteenvedossa on mainittava, mihin tekniikan alaan keksintö kuuluu. Yhteenvedossa tulee helposti ymmärrettävällä tavalla olla ilmaistuna se tekninen ongelma, jota keksintö koskee, ongelman keksinnön mukaisen ratkaisun pääperiaate ja keksinnön pääasiallinen käyttöala tai pääasialliset käyttöalat. Tiivistelmässä on esitettävä se kemiallinen kaava, joka patenttihakemuksessa esiintyvistä kaavoista parhaiten yksilöi keksinnön. Tiivistelmä ei saa sisältää keksinnön etuja tai arvoa tai sen ajateltua käyttöä koskevia väitteitä. Tiivistelmä ei saisi sisältää enempää kuin 150 sanaa.

27 § Jos patenttihakemukseen kuuluu piirustus, on yleensä se piirustuksen kuvio, jonka hakija valitsee, julkaistava yhdessä tiivistelmän kanssa. Patenttinvirasto voi poiketa hakijan kuviovalinnasta. Jos hakija ei ole valinnut kuviota, patenttinvirasto voi valita sen. Jokainen tiivistelmässä esitetty ja kuviolla havainnollistettu keksinnön erityispiirre on varustettava sulkeissa olevalla viittausmerkillä.

Piirustus

28 § Piirustus tulee laatia valkoiselle, A4-kokoa olevalle paperiarkille. Jos piirustuksen kuvioita niiden lukumäärän takia ei voida esittää yhdellä sivulla, voidaan käyttää useita arkkeja. Marginaalin pienin leveys vasemmassa reunassa ja yläreunassa on 2,5 cm, oikeassa reunassa 1,5 cm ja alareunassa 1,0 cm.

29 § Piirustuksesta tulee ilmetä selityksen ymmärtämiseksi välttämättömät yksityiskohdat ja niiden tulee olla selityksessä ja piirustuksessa merkityt samoilla numeroilla tai kirjaimilla. Piirustuksessa ei saa olla muita merkintöjä kuin ne, jotka mainitaan selityksessä, eikä merkintöjä tule tehdä enempää kuin selityksen ymmärtämiseksi on tarpeellista. Piirustus ei myöskään saa sisältää selittävää tekstiä, lukuun ottamatta lyhyitä ilmaisuja, kuten esimerkiksi "vesi", "höyry", "leikkaus A-B" tai "suljettu". Lohkokaavioissa, vuokaavioissa tai sähkökytkentäkaavioissa on käytettävä sellaista selittävää tekstiä, joka auttaa niiden välitöntä ymmärtämistä.

30 § Piirustuksen kuvioden ja kaiken kirjoituksen tulee olla tehty mustin, selvin viivoin ja värittämättä. Leikkauspintojen tulee olla vinoviivoitetut tai muulla selkeällä tavalla osoitetut. Harmaan eri sävyjä voidaan kuvioissa käyttää vain, jos siitä on apua kuvioden ymmärtämisen kannalta eivätkä luettavuus ja toisinnettavuus siitä kärsi.

Piirustuksen kaikkien kirjoitusmerkkien tulee olla selviä ja helposti luettavia. Kuvioihin ei saa sisällyttää niin monia yksityiskohtia, että sen johdosta voi syntyä epäselvyyttä. Yksittäisten kuvioden välillä tulee olla sopivat välit. Kuviot on piirustuksen sivujen lukumäärästä riippumatta merkittävä juoksevin numeroin, esimerkiksi kuvio 1 tai fig 1, tai mahdollisesti niiden yhteydessä olevin kirjaimin, esimerkiksi kuvio 1a tai fig 1a, mieluiten siinä järjestyksessä kuin ne on piirustukseen sijoitettu. Saman sovellutusmuodon samat osat on kaikissa kuvioissa merkittävä samoin merkein.

Selitystä, patenttivaatimuksia, tiivistelmää ja piirustusta sekä kirjelmiä koskevia lisämääräyksiä

31 § Selitys, patenttivaatimukset ja tiivistelmä tulee laatia tekstinkäsittelyllä mustalla värillä valkoiselle, A4-kokoa olevalle paperiarkille. Teksti on kirjoitettava yksipalstaisena käyttämällä 1,5-riviväliä. Fonttikoon on oltava sellaista, että isojen kirjaimien koko on vähintään 0,28 cm (esim. Times New Roman 12 tai Courier New 12). Marginaaliksi tulee jättää vasempaan reunaan 2,5-4 cm, yläreunaan 2-4 cm ja alareunaan ja oikeaan reunaan 2-3 cm. Tekstin saa kirjoittaa vain arkin toiselle puolelle. Tekstin tulee olla tasaista ja

kirjainten tulee olla teräviä ja selvästi luettavia. Jos tekstiin sisältyy käsinkirjoitettuja merkkejä tai kaavoja, ne on tehtävä mustalla värillä.

Sana "tunnettu" tai vastaava on patenttivaatimuksissa kirjoitettava harvennettuna tai muulla sopivalla tavalla korostettuna.

Selityksen ja patenttivaatimusten sivut numeroidaan arabialaisin numeroin katkeamattomana numerosarjana selityksen alusta lähtien. Numerot merkitään keskelle vähintään 2 cm:n päähän sivun yläreunasta. Selityksen ja vaatimusten joka viides rivi tulisi numeroida vähintään 2,5 cm:n päähän sivun vasemmasta reunasta merkityin arabialaisin numeroin.

Selitys, patenttivaatimukset, tiivistelmä ja piirustus tulee kukin aloittaa omalta sivultaan. Sama koskee myös vaatimusten ja tiivistelmän käännöksiä.

32 § Mittayksiköt on ilmaistava kansainvälisen mittayksikköjärjestelmän (SI) mukaisesti. Yleensä on käytettävä vain sellaisia teknisiä termejä ja merkkejä, jotka ovat yleisesti hyväksyttyjä asianomaisella alalla.

33 § Patenttivirastoon toimitettavien kirjelmien ja niiden liitteiden tulee olla laadittu valkoiselle, A4-kokoa olevalle paperiarkille. Hakemuksen tai patentin numero on merkittävä kirjelmän ensimmäiselle sivulle. Kirjelmät liitteineen on annettava yhtenä kappaleena, ellei kyse ole 53 §:ssä mainituista asiakirjoista.

Valtuutus

34 § Jos hakija haluaa käyttää asiamiestä, tulee hänen antaa tätä koskeva kirjallinen valtuutus. Asiamiehen valtuutus tapahtuu joko siten, että hakija allekirjoittamassaan hakemuskirjassa ilmoittaa tästä sekä mainitsee asiamiehen nimen ja kotipaikan täydellisine postiosoitteineen, tai erityisellä hakijan allekirjoittamalla valtakirjalla, jonka edellä mainittujen tietojen lisäksi tulee sisältää myös keksinnön nimitys tai patenttihakemuksen numero. Mahdollista väite käsittelyä varten patentinhakija voi etukäteen antaa valtakirjassa valtuutuksen toimia asiamiehenä väite käsittelyn aikana. Valtuutus voidaan myös antaa erillisellä valtakirjalla, kun patenttia vastaan on tehty väite.

Patenttihakemusta tai patenttia koskevassa asiassa voidaan vedota myös yleisvaltakirjaan.

Valtakirjaksi hyväksytään myös valtakirjan kopio tai telefaksina lähetetty valtakirja tai jokin muu asiakirja, jolla asiamies osoittaa valtuutuksensa. Patenttivirasto voi halutessaan vaatia alkuperäisen valtakirjan.

Lausunto oikeudesta keksintöön

35 § Jos hakija ei ole keksijä tai ei ole tehnyt keksintöä yksin, tulee hänen antaa lausunto siitä, mihin hän perustaa oikeutensa keksintöön. Lausunnossa voidaan ilmoittaa, että keksintö on siirtynyt hakijalle esimerkiksi työsuhdekeksintönä, sopimuksella tai perintönä. Lausunto annetaan hakemuksen liitteenä.

3. PATENTTIHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Yhtenäisyys

36 § Jos hakemus on epäyhtenäinen eli patenttivaatimuksissa on toisistaan riippumattomia keksintöjä (PatL 10 §, PatA 16 §), uutuustutkimus tehdään vaatimuksissa ensimmäisenä esitetyille keksinnöille. Hakijalle huomautetaan puuttuvasta yhtenäisyydestä.

Kun patenttivirasto on tehnyt uutuustutkimuksen patenttivaatimuksissa ensimmäisenä esitetyille keksinnölle, hakijan ei ole enää sallittua rajoittaa hakemustaan tarkoittamaan keksintöä, joka on riippumaton tästä keksinnöstä.

Kun hakija saatuaan patenttivirastolta puuttuvaa yhtenäisyyttä koskevan huomautuksen on rajoittanut patenttivaatimuksia, on hänen katsottava saman hakemuksen puitteissa lopullisesti luopuneen niistä keksinnöistä, jotka rajoittamalla on erotettu vaatimuksista.

37 § Jos hakija haluaa suojata jatkettuun kansainväliseen hakemukseen sisältyvän riippumattoman keksinnön, on hakemus jaettava (PatA 22 §) ja uusi hakemusmaksu maksettava siinäkin tapauksessa, että PatL 36 §:n mukainen lisämaksu on suoritettu.

Hakemuksen muutos

38 § Numerotietoja ja muita määritteitä, joita käytetään keksinnön asialliseen määrittelyyn, voidaan lisätä patenttivaatimukseen myöhemmin vain, jos niillä voidaan katsoa olevan vastineensa perusasiakirjassa. Vaatimukseen voidaan kuitenkin tehdä muutoksia, jotka ovat suoranaisten kirjoitusvirheiden ja ilmeisten käännösvirheiden korjauksia. Tällöin on kuitenkin oltava todennäköistä, että muutos ilmaisee sen, mitä alun perin oli tarkoitettu. Huomiota voidaan tällöin kiinnittää alkuperäisen tekstin sanamuotoon tai mahdollisen etuoikeusasiakirjan sisältöön.

39 § Selitykseen ja piirustukseen hakija saa tehdä vain sellaisia muutoksia ja lisäyksiä, jotka ovat tarpeellisia selvennyksiä tai korjauksia taikka tarpeen sovitettaessa selitystä uusien tai muutettujen patenttivaatimusten mukaiseksi. Muutokset ja lisäykset eivät saa olla sellaisia, että ne antavat patenttivaatimuksille laajemman tai toisenlaisen sisällön kuin perusasiakirjan nojalla on perusteltua.

40 § Kun hakija antaa uuden selityksen, hänen tulee myös antaa vakuutus siitä, miltä osin selitys ei sanatarkasti ole yhtäpitävä aikaisemmin annetun selityksen kanssa ja missä suhteessa suoritettu muutos merkitsee, että jotain asiaan vaikuttavaa uutta on sisällytetty uuteen selitykseen.

Jakaminen ja lohkaiseminen

41 § Jaettaessa tai lohkaistaessa hakijan tulee ilmoittaa, mitkä kantahakemuksen osat ovat jakamalla tai lohkaisemalla erotetun hakemuksen patenttivaatimusten perustana.

Hakijan on kantahakemuksessa ilmoitettava, että jakaminen tai lohkaiseminen on tapahtunut.

42 § Jos kantahakemus on hylätty eikä siitä ole annettu PatL 19 §:n 1 momentin mukaista ilmoitusta, jakaminen ja lohkaiseminen voidaan suorittaa valitusaikana riippumatta siitä, tehdäänkö asiassa valitus.

Jos kantahakemus on jätetty sillensä PatL 15 §:n 2 momentin perusteella eikä siitä ole annettu PatL 19 §:n 1 momentin mukaista ilmoitusta, jakaminen ja lohkaiseminen voidaan suorittaa määräaikana, jonka kuluessa hakemus voidaan ottaa uudelleen käsiteltäväksi, riippumatta siitä otetaanko hakemus uudelleen käsiteltäväksi.

Hakemuksen peruuttaminen

43 § Hakija voi peruuttaa hakemuksensa kirjallisella pyynnöllä, ellei peruuttamiselle ole PatL 18 §:ssä säädettyä estettä. Peruutus tulee voimaan pyynnön saapumispäivänä, jos patenttivirasto voi hyväksyä pyynnön. Peruutuspyynnön hyväksymisestä tai hylkäämisestä ilmoitetaan hakijalle.

Aikaisemman, myöhemmin julkiseksi tulevan hakemuksen uutuudenesteveikutus

44 § Soveltamisala:

PatL 2 §:n 2 momenttia sovellettaessa tulee keksinnön, johon patenttia haetaan, olla uusi verrattuna siihen, mitä esitetään seuraavissa aikaisemmissa hakemuksissa, joissa Suomi on suojan kohdevaltiona, vaikka ne eivät olleet tulleet julkisiksi ennen myöhemmän hakemuksen etuoikeus- tai tekemispäivää:

- 1) suomalainen patentti- tai hyödyllisyysmallihakemus, joka on tullut julkiseksi PatL 22 §:n tai HmL 18 §:n nojalla;
- 2) suomalaiseksi patentti- tai hyödyllisyysmallihakemukseksi muunnettu eurooppapatenttihakemus, joka on tullut julkiseksi PatL 22 §:n tai HmL 18 §:n nojalla;
- 3) kansainvälinen hakemus, jota on jatkettu Suomessa PatL 31 §:n tai HmL 45 d §:n mukaan tai joka on otettu käsiteltäväksi PatL 38 §:n mukaan ja joka on tullut julkiseksi PatL 22 §:n tai HmL 18 §:n nojalla;
- 4) eurooppapatenttihakemus, joka on julkaistu Euroopan patenttisopimuksen mukaisesti; ja
- 5) kansainvälinen hakemus, kun sitä on jatkettu Euroopan patenttiovirastossa ja se on julkaistu Euroopan patenttisopimuksen 153 artiklan mukaisesti.

Jos kohdan 4 tai 5 mukainen hakemus on tehty ennen 13.12.2007, Suomen on oltava nimettynä maana eurooppapatenttia koskevassa hakemuksessa tai kansainvälisessä hakemuksessa eurooppapatenttihakemuksen kautta, ja Suomen nimeämisen on oltava vahvistettu tai tultava vahvistetuksi.

Uutuudenesteveikutus:

1 momentin mukaisen hakemuksen sisältö katsotaan tunnetuksi seuraavasti:

- 1) Kohtien 1-3 mukaisen patenttihakemuksen perusasiakirjan (PatA 21 §) katsotaan PatL 2 §:n 2 momentin 2 virkettä sovellettaessa muodostavan uutuudenesteen etuoikeuspäivästä lähtien (PatL 6 §) siltä osin kuin ne vastaavat etuoikeusasiakirjaa. Muussa tapauksessa ne muodostavat uutuudenesteen hakemuksen tekemispäivästä lähtien.
- 2) Kun uutuudenesteenä on kohtien 1-3 mukainen aikaisempi hyödyllisyysmallihakemus, on määräyksiä sovellettaessa hyödyllisyysmallihakemuksen sisällöllä sama vaikutus kuin patenttihakemuksen sisällöllä.
- 3) Kohtien 4 ja 5 mukaisen eurooppapatenttihakemuksen tai Euroopan patenttiovirastossa jatkettun kansainvälisen hakemuksen selitys piirustuksineen ja patenttivaatimukset sellaisina kuin ne ovat hakemusta tehtäessä tai kansainvälistä hakemusta jatkettaessa rinnastetaan patenttihakemuksen perusasiakirjaan, kun arvioidaan miltä osin hakemuksen sisältö katsotaan tunnetuksi etuoikeus- tai tekemispäivästä lähtien.
- 4) Tiivistelmä ja muut asiakirjat, kuten selitykseen tehdyt lisäykset, vastauskirjelmät sekä etuoikeusasiakirja, muodostavat uutuudenesteen siitä päivästä lähtien, jolloin asiakirjat tulevat julkisiksi.

Käsittelyn lykkääminen:

Jos keksintö, johon patenttia haetaan, ei ole uusi verrattuna siihen, mitä esitetään aikaisemmassa, ei vielä julkisessa 1 momentin kohdan 1 tai 2 mukaisessa patentti- tai hyödyllisyysmallihakemuksessa, ja jos hakemuksen hylkäämiseen ei ole muita syitä, loppuunkäsittelyä tulee yleensä lykätä siihen saakka, kunnes aikaisempi hakemus tulee julkiseksi tai on lopullisesti ratkaistu. Näin on myös meneteltävä, jos aikaisempi hakemus on 1 momentin 3 kohdan mukainen kansainvälinen hakemus, jossa Suomi on nimetty ja jonka sisällön patenttiovirasto tuntee. Myöhemmän hakemuksen loppuunkäsittelyä lykätään siihen saakka, kunnes Suomessa jatkettu kansainvälinen hakemus on tullut julkiseksi tai katsotaan peruutetuksi.

Jos aikaisempi hakemus on 1 momentin kohdan 4 tai 5 mukainen ennen 13.12.2007 tehty eurooppapatenttihakemus, jonka sisällön patenttiovirasto tuntee, myöhemmän hakemuksen loppuunkäsittelyä tulee yleensä lykätä siihen asti, kunnes Euroopan patenttiovirasto on vahvistanut Suomen nimeämisen tai katsonut nimeämisen peruutetuksi Suomen osalta maksamattoman nimeämismaksun vuoksi.

Etuoikeus ja sen vaikutus

45 § Jos etuoikeutta pyydetään hakemuksen tekemispäivän jälkeen tai hakija tekee uuden etuoikeuspyynnön tai hakija korjaa aiemmin tehtyä etuoikeuspyyntöä PatA:n 10 §:n mukaisesti, se on tehtävä erillisessä kirjelmässä ja PatA:n 10 §:n mukaisessa määräajassa.

46 § Etuoikeuspyynnön peruutus on tehtävä erillisessä kirjelmässä tai 45 §:n mukaisessa kirjelmässä.

47 § Etuoikeus koskee kaikkia etuoikeusasiakirjasta ilmeneviä seikkoja.

Etuoikeusasiakirjaan ei voida vedota uuden sisällön ottamiseksi patenttihakemukseen sen lisäksi, mikä käy ilmi perusasiakirjasta. Ilmeiset virheellisuudet tai kirjoitusvirheet voidaan kuitenkin oikaista etuoikeusasiakirjan nojalla.

48 § Jos on olemassa voimassa oleva etuoikeuspyyntö hakemuksen tullessa julkiseksi PatL 22 §:n mukaisesti, on hakemuksen sisältö katsottava tunnetuksi (PatL 2 § 2 mom.) etuoikeuspäivästä lähtien siltä osin kuin se vastaa etuoikeusasiakirjaa.

Hyväksyvä välipäätös

49 § Kun selitys, patenttivaatimukset, tiivistelmä ja mahdollinen piirustus ovat hyväksyttävissä sellaisinaan tai yksinkertaisin muutoksin, joiden ilmoittaminen etukäteen hakijalle on ilmeisen tarpeetonta, annetaan hyväksyvä välipäätös, jonka yhteydessä hakijalle lähetetään ne asiakirjat, jotka osoittavat, missä muodossa patentti aiotaan myöntää (PatA 29 a §). Jos hakemuksessa on vielä muodollisia puutteellisuuksia, kehoitetaan hakijaa korjaamaan nämä puutteellisuudet.

Hakijan tulee välipäätöksessä ilmoitetun määräajan kuluessa antaa lausumansa siitä, hyväksyykö hän muodon, jossa patentti aiotaan myöntää, sekä poistaa ne puutteellisuudet, joista välipäätöksessä on huomautettu. Hakijan ei tarvitse palauttaa asiakirjoja, jotka patenttivirasto on lähettänyt hyväksyvän välipäätöksen liitteenä.

Jos hakija haluaa, että patenttikirja toimitetaan hänelle paperitulosteena, hakijan on pyydettävä sitä vastauksessaan hyväksyvään välipäätökseen.

Ilmoitus hakijalle, että hakemus voidaan hyväksyä

50 § PatL 19 §:n 1 momentin mukainen ilmoitus siitä, että hakemus voidaan hyväksyä, annetaan vasta, kun hakemus on säännösten mukainen ja hakija on hyväksynyt muodon, jossa patentti aiotaan myöntää.

PatL 19 §:n 1 momentin mukainen ilmoitus ei sido patenttivirastoa. Mikäli hakemuksen hyväksymiselle ilmenee jokin este, jatketaan hakemuksen käsittelyä. Jos hakemus voidaan hyväksyä muutetussa muodossa ja myös hakija hyväksyy muodon, jossa patentti aiotaan myöntää, annetaan uusi PatL 19 §:n 1 momentin mukainen ilmoitus, joka korvaa aikaisemman ilmoituksen.

Patentin myöntämisen lykkäys

51 § Jotta patentin myöntämisen lykkäystä koskeva pyyntö (PatA 30 §) tulisi hyväksytyksi, pyyntö on esitettävä ja julkaisumaksu suoritettava patenttivirastolle PatL 19 §:ssä säädetyssä ajassa. Pyyntö on esitettävä erillisenä kirjelmänä.

4. VÄITEASIAAT

52 § Väiteasiakirja (väite perusteluineen) tulee antaa suomen tai ruotsin kielellä.

53 § Väite ja sen liitteet sekä patentinhaltijan ja väitteentekijän myöhemmät kirjelmät ja niiden liitteet on annettava kahtena kappaleena. Jos on useita väitteentekijöitä, myöhemmistä kirjelmistä liitteet mukaan lukien on lisäksi annettava yksi kappale kutakin muuta väitteentekijää varten.

54 § Kun patenttia vastaan on tehty yksi tai useampi säännösten mukainen väite, annetaan patentinhaltijalle lähete väitteen johdosta ja määräaika lausuman antamista varten. Lähetteen mukaan liitetään ne väiteasiakirjat, joita ei aikaisemmin ole toimitettu patentinhaltijalle.

Jos patentinhaltija antaa lausumansa väitteen johdosta, annetaan patentinhaltijan lausuma tiedoksi väitteentekijälle, joka on tehnyt säännösten mukaisen väitteen. Väitteentekijälle annetaan määräaika lausuman antamista varten. Jos väitteentekijä antaa lausumansa, se annetaan tiedoksi patentinhaltijalle ja patentinhaltijalle annetaan määräaika lausuman antamista varten. Jos patentinhaltija antaa lausumansa, se annetaan tiedoksi väitteen tekijälle.

Ennen päätöksen antamista väiteasiassa molemmilla osapuolilla on mahdollisuus pyytää kirjallisesti suullista kuulemistä. Patenttivirasto päättää suullisen kuulemisen tarpeellisuudesta ja kutsuu kaikki osapuolet siihen. Suullinen kuuleminen voidaan pitää, vaikka toinen osapuoli ei osallistuisi siihen. Osapuolten on mahdollista käyttää suullisessa kuulemisessa omia asiantuntijoita. Patenttivirasto tekee suullisesta kuulemisesta muistion. Muistioon kirjataan kuulemisessa esille tulleet pääasiat. Muistio annetaan tiedoksi kaikille osapuolille. Kirjeenvaihdosta suullisen kuulemisen jälkeen päättää patenttivirasto.

55 § Jos markkinaoikeudessa on nostettu kanne, joka koskee vaatimusta paremmasta oikeudesta patenttiin, jota vastaan väite on tehty, ei väitekesittelyä aloiteta tai väitekesittely keskeytetään, kunnes vaatimus paremmasta oikeudesta on lopullisesti ratkaistu.

5. PATENTIN RAJOITTAMINEN JA LAKKAUTTAMINEN

56 § Rajoittamista koskevan pyynnön liitteenä olevat selitys, patenttivaatimukset ja piirustus on toimitettava yhtenä kappaleena.

57 § Patentinhaltijan tulee antaa vakuutus siitä, että selitys vastaa myönnetyn patentin selitystä, tai jos selitystä on muutettu, miltä osin selitys ei sanatarkasti ole yhtäpitävä viimeksi annetun selityksen kanssa sekä missä suhteessa suoritettu muutos merkitsee, että jotain asiaan vaikuttavaa uutta on sisällytetty uuteen selitykseen.

58 § Jos PatL 54 §:n mukainen lakkauttamispyyntö on puutteellinen, annetaan patentinhaltijalle mahdollisuus korjata puutteet 63 §:n mukaisessa määräajassa.

6. PATENTTIASIASSA ANNETTAVAN ASIAKIRJAN KÄÄNNÖS

59 § Käännöstä etuoikeusasiakirjasta ei tarvitse toimittaa, ellei virasto katso, että etuoikeuspyynnön laillisuudella on merkitystä määritettäessä, onko kyseinen keksintö patentoitavissa.

60 § PatL 31 §:ssä tarkoitetun käännöksen tulee sisältää selitys, patenttivaatimukset, tiivistelmä ja mahdollinen piirustus.

Jollei patenttivirusasto sitä erityisesti vaadi, käännöksen ei tarvitse sisältää sellaista hakemuksen osaa, jonka kansainvälinen uutuustutkimusviranomaisella on katsonut muodostavan riippumattoman keksinnön ja jonka osalta hakija ei ole suorittanut kansainväliselle viranomaiselle lisämaksua (patenttiyhteistyösopimuksen artikla 17.3.a), ja se voidaan myös rajoittaa käsittämään vain sen osan hakemuksesta, jota jatketaan WIPO:n kansainvälisessä toimistossa tehdyn muutoksen jälkeen (patenttiyhteistyösopimuksen artikla 19.1 ja 19.2). Käännöksen ei myöskään tarvitse sisältää sitä osaa kansainvälisestä hakemuksesta, jota ei jatketa kansainvälisessä patentoitavuuden esitutkimusviranomaisessa tehdyn muutoksen jälkeen (patenttiyhteistyösopimuksen soveltussääntö 66) tai PatL 1 §:n 2-4 momenttien mukaisen tai voimaantulo- ja siirtymäsäännösten ravinto- ja lääkeaineita koskevan poikkeussäännöksen takia.

Jos hakija haluaa käyttää 2 momentin mukaista mahdollisuutta jättää pois tietty osa hakemuksesta, on hänen annettava vakuutus, josta selvästi ilmenee, mitä hakemuksen osaa käännös ei sisällä, sekä mainittava myös poisjättämisen syy.

61 § Patenttivirusastolle annettavaa käännöstä ja käännöksen korjausta koskevat soveltuvien osien 28-31 §:ssä annetut muotovaatimukset.

62 § Hakijan, patentinhaltijan, hänen asiamiehensä tai asianomaisen kielenkääntäjän tulee antaa kirjallinen vakuutus, että patenttiasianssa annettavan asiakirjan käännös vastaa alkuperäisiä asiakirjoja. Patenttivirusasto voi erityisistä syistä määrätä, että käännös on todistettava oikeaksi muulla tavalla.

7. MÄÄRÄAJAT

63 § Patenttivirusaston antamat määräajat, jotka lasketaan päätöksentekopäivästä:

Patenttihakemuksen käsittely

- PatL 8 b, 8 c tai 8 d §:n mukainen kehoitus	2 kk
- Muodollisia puutteellisuuksia koskeva välipäätös	2-3 kk
- Tekninen välipäätös uutuustutkimuksen tai uuden esteen johdosta	4 kk
- Muu tekninen välipäätös	2-3 kk
- Hyväksyvä välipäätös (PatA 29 a §)	3 kk

Väiteasiat

- Puutteiden korjaaminen (PatA 34 § 2 mom)	2 kk
- Lähetee väitteen johdosta (PatL 24 § 4 mom.)	6 kk
- Lausuman antaminen (PatM 54 §)	2-3 kk
- Käännöksen toimittaminen (PatL 24 § 2 mom.)	2 kk

Patentin rajoittaminen

- Puutteiden korjaaminen (PatL 53 a § 2 mom.)	2 kk
- Lausuman antaminen (PatL 53 d § 1 mom.)	2 kk

Patentin lakkauttaminen

- Puutteiden korjaaminen (PatM 58 §)	2 kk
--------------------------------------	------

Määräajan noudattaminen

- PatL 71 a §:n 4 momentin mukaisen lausuman antaminen	2 kk
--	------

Parempi oikeus keksintöön

- Kanteen nostaminen tuomioistuimessa (PatL 17 §)	2 kk
---	------

64 § Patenttivirasto voi pidentää 63 §:ssä mainittuja määräaikoja erityisistä syistä.

Patenttivirasto voi myös hakijan pyynnöstä pidentää 63 §:ssä mainittuja määräaikoja erityisistä syistä. Tätä koskeva perusteltu pyyntö on tehtävä ennen kuin pyynnön kohteena oleva määräaika on päättynyt. Perustelua ei kuitenkaan tarvitse esittää, kun 63 §:n mukaista uutuustutkimuksen tai uuden esteen johdosta annettavan teknisen välipäätöksen määräaika pyydetään pidennettäväksi kaksi kuukautta.

Siirtymäsäännökset

65 § 54 §:ää sovelletaan patentteihin, joissa väite on tehty 1.11.2008 tai sen jälkeen.

Voimaantulo

66 § Nämä määräykset tulevat voimaan 1.1.2015 ja ovat voimassa toistaiseksi.

Näillä määräyksillä kumotaan Patentti- ja rekisterihallituksen 28.8.2013 vahvistamat patenttimääräykset.

Tiedonsaanti ja julkaiseminen

67 § Nämä määräykset on julkaistu Patentti- ja rekisterihallituksen määräyskokoelmassa ja ne ovat saatavissa Patentti- ja rekisterihallituksen asiakaspalvelusta:

Käyntiosoite	Arkadiankatu 6 A, Helsinki
Postiosoite	PL 1140, 00101 Helsinki
Puhelin	029 509 5000
Faksi	029 509 5328
Verkkosivut	www.prh.fi

Helsingissä 1. päivänä joulukuuta 2014

Pääjohtaja Rauni Hagman

Vt. linjanjohtaja Jorma Hanski

- Liite 1** ERITYISMÄÄRÄYKSET SELLAISTEN RAVINTO- TAI LÄÄKEAINEITA TARKOITTAVIEN PATENTTIHAKEMUSTEN KÄSITTELEMISEKSI, JOTKA ON TEHTY TAI KATSOTTAVA TEHDYIKSI ENNEN 1.1.1995.
- Liite 2** ERITYISMÄÄRÄYKSET SÄHKÖISESTÄ ASIOINNISTA

Liite 1. ERITYISMÄÄRÄYKSET SELLAISTEN RAVINTO- TAI LÄÄKEAINEITA TARKOITTAVIEN PATENTTIHAKEMUSTEN KÄSITTELEMISEKSI, JOTKA ON TEHTY TAI KATSOTTAVA TEHDYKSI ENNEN 1.1.1995.

1 § Patenttilain voimaantulo- ja siirtymäsäännösten perusteella, poiketen siitä, mitä on säädetty PatL 1 §:ssä, patenttia ei myönnetä itse tuotteeseen, vaan sen valmistusmenetelmään, kun keksintö koskee ravinto- tai lääkeaineita ja patenttihakemus on tehty tai katsottava tehdyksi ennen 1.1.1995.

2 § Patenttihakemus voi tarkoittaa joko uutta menetelmää ravinto- tai lääkeaineen valmistamiseksi tai yhtä tai useampaa 3 §:ssä tarkoitettua analogiamenetelmää uuden kemiallisen yhdisteen tai kemiallisen yhdisteryhmän valmistamiseksi. Ennen uutuustutkimusta hakijan on selvitettävä, hakeeko hän suojaa uuteen menetelmään vai analogiamenetelmään.

3 § Patentti voidaan myöntää tuotteen valmistusmenetelmään, vaikka menetelmä sellaisenaan ei sisällä patentoitavaa uutta (analogiamenetelmä), kun keksinnön uutuuden esitetään olevan tuotteessa. Vaatimuksesta tulee käydä ilmi, että tuote on ravinto- tai lääkeaine. Patentin myöntämisen edellytyksenä on, että tuote on uusi sekä että sillä on yllättäviä ja arvokkaita ominaisuuksia, minkä tulee ilmetä ainakin selityksestä.

4 § Ensimmäiseen itsenäiseen patenttivaatimukseen voidaan sisällyttää keskenään erilaisia, saman ravinto- tai lääkeaineen valmistusta tarkoittavia analogiamenetelmiä. Esitetty tuote voi olla kemiallinen yhdiste tai ryhmä läheistä (samankaltaista) kemiallista rakennetta olevia kemiallisia yhdisteitä, joilla on sama yleinen kemiallinen rakennekaava sekä samat yllättävät ja arvokkaat ominaisuudet.

5 § Patenttivaatimukseen saadaan sisällyttää vain sellaisia analogiamenetelmiä, jotka on selityksessä esitetty esimerkein.

6 § Pääreaktioon saattaa liittyä lisäreaktioita, jotka voivat olla monivaiheisia. Lisäreaktiot voidaan suojata samalla patentilla kuin pääreaktio, jos seuraavat ehdot on täytetty:

- 1) lisäreaktion ja pääreaktion avulla saaduilla lopputuotteilla on läheinen rakenne ja ne voidaan ilmaista samalla yleisellä kemiallisella rakennekaavalla;
- 2) sekä lisäreaktion että pääreaktion avulla saaduilla lopputuotteilla on samanlaiset yllättävät ja arvokkaat ominaisuudet;
- 3) lisäreaktio on menetelmänä tavanomainen.

7 § Sen estämättä, mitä edellä 2 ja 3 §:ssä esitetään, aikaisempi patenttihakemus, joka PatL 22 §:n säännösten mukaisesti tulee julkiseksi ja josta kemiallinen yhdiste ja sen ominaisuudet ovat tunnettuja, ei ole sellaisen myöhemmän patenttihakemuksen hyväksymisen esteenä, jonka tekemis- tai etuoikeuspäivä on aikaisempi kuin aikaisemman hakemuksen julkiseksitulopäivä ja jossa patenttia haetaan sellaiseen analogiamenetelmään ko. yhdisteen valmistamiseksi, joka ei selvästi käy ilmi aikaisemmasta hakemuksesta.

Liite 2. ERITYISMÄÄRÄYKSET SÄHKÖISESTÄ ASIOINNISTA

1 § Sähköisessä asiointinnissa noudatetaan voimassa olevaa lakia sähköisestä asiointinnasta viranomaistoiminnassa (säädöskokoelma 13/2003 siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen).

2 § Sähköisessä asiointinnissa sovelletaan WIPO:n patenttiyhteistyösopimuksen (PCT) hallinnollisten määräysten liitettä F (Standard for the Filing and Processing in Electronic Form of International Applications).

3 § Asiakirjat toimitetaan jollakin niistä tavoista, joita Patentti- ja rekisterihallituksen verkkosivuilla www.prh.fi on määritelty käytettäväksi sähköisessä asiointinnassa kansallisissa patenttiasioissa ja eurooppapatentin voimaansaattamista koskeissa asioissa.

4 § Sähköisessä asiointinnassa käytetään sähköistä henkilökorttia (henkilökorttilaki 829/1999), muuta Patentti- ja rekisterihallituksen tunnustamaa asiointikorttia tai varmennetta tai muuta tunnistautumistekniikkaa, joka on tietoturvallinen ja todisteellinen. Patentti- ja rekisterihallituksen tunnustamat asiointivarmenteet ja niiden myöntäjät ilmoitetaan verkkosivuilla www.prh.fi.

5 § Selitys, patenttivaatimukset ja piirustus on mahdollista liittää hakemukseen lisäksi alkuperäisessä tiedostomuodossa. Ilmeiset virheellisyys tai kirjoitusvirheet voidaan oikaista hakijan pyynnöstä alkuperäisen tiedostomuodon mukaisesti.

6 § Asiakirjassa on ilmoitettava lähettäjän tai tämän asiamiehen sähköpostiosoite.

7 § Asiakirjojen toimittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla.

8 § Asiakirjat voidaan toimittaa Patentti- ja rekisterihallitukseen sähköisesti jokaisena viikonpäivänä klo 00-24.

9 § Hakemus saa tekemispäivän sille viikonpäivälle, jona se on saapunut ja hakemusasiakirjat ovat Patentti- ja rekisterihallituksen käytettävissä.

10 § Patentti- ja rekisterihallitus vahvistaa asiakirjojen vastaanottamisen.